

Information till djurägare om infektion med Schmallenbergvirus på nötkreatur och får

En stor andel av svenska besättningar har varit exponerade för smitta

Schmallenbergviruset (SBV) som sprids med svidknott har under bara några månader fått stor spridning inom hela Sverige. (länk karta tankmjölkscreening)

En första tankmjölkscreening gjordes i maj-juni 2012, då hittades endast en positiv besättning, belägen i Blekinge. I en andra tankmjölkscreening som genomfördes under november var 75 % av de undersökta besättningarna positiva med avseende på antikroppar. Den stora spridningen av Schmallenbergvirus i Sverige har skett mellan juni/juli-oktober 2012.

Din medverkan som djurägare behövs för att övervaka förekomst av viruset i Sverige. Nedan beskriver vi virusets sjukdomstecken. Men dessa sjukdomstecken kan också ha flera andra orsaker så för att kunna bedöma om de är orsakade av Schmallenbergvirus måste prov tas från djuren och analyseras vid SVA efter kontakt med veterinär. För att utvärdera effekterna i besättningar kommer två typer av studier att göras;

1. Genom att analysera foster och dödfödda djur kommer man närmare studera vilka typer av skador som kan härledas till Schmallenbergvirus. Det finns indikationer på att infektion kan ge bredare symtom än endast missbildad avkomma. Denna insamling kommer att fortsätta tills nog med material kommit in för att få en tydlig bild. Denna provtagning görs inte för att bekräfta SBV i varje enskild besättning utan för att ge en bild av vilka effekter smittan har haft på foster.

2. Flera olika frågeformulär till djurägare kommer att konstrueras för att få en mer övergripande bild av effekterna av infektion på besättningsnivå.

Undersökningar av fosterskador

För att undersöka både foster och nyfödda djur behöver vi djurägarnas hjälp. Beroende på om det handlar om ett foster eller fullgången avkomma kan djuren skickas in på olika sätt:

- Alla foster (=aborterat, ej fullgånget) av livsmedelsproducerande djur som obduceras via det statliga obduktionsanslaget kommer provtas för Schmallenbergvirus. Kontakta din djurhälsoveterinär för att skicka in foster till obduktion.
- 2) Klinisk misstanke om Schmallenberginfektion på fullgångna levande födda, dödfödda eller missbildad avkomma. Rapportera sådana misstankar till din veterinär så kontaktar denna myndigheterna för bedömning och instruktioner. Du som djurägare uppmanas att meddela din veterinär eller att kontakta SVA direkt enligt följande instruktioner:

1. Om möjligt lägg djuret svalt eller kyld (ej fryst) notera när den tidigast kan vara född, samt moderdjurets id-nummer.
2. Kontakta veterinär. Om du inte får tag i din veterinär, ring sektionen för epizootologi genom SVA:s växel 018-67 40 00 och tala om att ni har ett lamm eller en kalv med missbildningar. Följ sedan deras instruktioner.
3. Om möjligt fyll i det formulär som kommer att finnas tillgängligt för beskrivning av problemen i din besättning. Även dom som inte har haft problem ombedes att skicka in formuläret. Dessa formulär kommer också att finnas tillgängliga genom får och nötkreaturnäringsorganisationer.
- 4.

Någras frågor och svar.

[Länk till frågor och svar på sva.se](#)

1. Det kommer inte att förekomma några flyttrestriktioner eller handelsrestriktioner för djur inom Sverige eller inom EU. Däremot finns det kraftiga restriktioner vid handel med tredje land av djur och genetiskt material som kan tänkas vara smittsamt.
2. Inga djur kommer att avlivas och det finns ingen möjlighet att ersätta djurägare för produktionsförluster då Schmallenbergvirus inte är en epizootisk sjukdom.
3. Djurägare kan själva provta för Schmallenbergvirus om de vill veta om vissa djur eller besättningen varit exponerad för viruset, denna provtagning bekostas då av djurägaren själv.
4. Vaccin är under utveckling
5. Alla djur som är smittade en gång är immuna åtminstone några år framöver och riskerar inte att få fler problem med dräktigheten

Blir människor smittade?

Det är inte sannolikt att människor blir sjuka av Schmallenviruset. Inga djurägare eller veterinärer har rapporterat insjukna eller få antikroppar i samband med hantering av sjuka djur i andra länder.

Hygienrekommendationer

Alla som kommer i kontakt med och hanterat dödfödda djur bör använda engångshandskar eller rengöra händer och annat som varit i kontakt med materialet noggrant. Det bedöms inte vara någon risk att Schmallenbergvirus kan orsaka sjukdom hos människa men det finns andra sjukdomsorsakande smittämnen som kan smitta till människa i samband med förlossningar och aborter.

Viruset sprids sannolikt av svidknott

Smittan sprids mellan djuren med svidknott. Det finns inga rapporter på att viruset kan spridas aktivt under vintern, således förekommer sannolikt inte synligt sjuka djur under vinterhalvåret. Under denna tid kan inte heller foster bli smittade. Knottsäsongen då smittan sprids är i Sverige mellan april och november.

Tecken på smitta hos nötkreatur

Tecken på infektion hos ett djur kan vara matledda, feber, dåligt allmäntillstånd, nedsatt mjölkproduktion, feber och eventuellt också diarré. Sjukdomen varar i tre till sex dagar

varefter djuret tillfrisknar. Det har inte rapporterats några dödsfall på grund av sjukdomen. Inga besättningar i Sverige har rapporterats in med misstanke på Schmallenbergvirus under den tid då de vuxna djuren kunde ha smittats.

Fosterskador: Ett djur som är dräktigt vid insjuknandet kan senare föda en missbildad kalv med svåra förlossningar och dödfödslar. Baserat på dagens kunskaper och med svenska förhållanden skulle missbildade kalvar kunna födas från december till juli.

Tecken på smitta hos får och getter

Tecken på infektion i flocken: Det finns inga rapporter om att får eller getter visar sjukdomstecken liknande de på nötkreatur.

Fosterskador: Får och getter som är dräktiga när de infekteras tillfrisknar själva men kan föda missbildade lamm/killingar ibland med svåra förlossningar eller dödfödslar. När det gäller lamm/killingar så kan fostret sannolikt endast smittas om baggen släpptes till innan det blev för kallt för knotten.